

Keski-Uudenmaan

YMPÄRISTÖKESKUS

Vuosiraportti 2024

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta ja – keskus 15 vuotta

Keski-Uudenmaan ympäristökeskus ja -lautakunta aloittivat toimintansa yhteishankkeena vuonna 2009, palvelen aluksi Järvenpäästä, Keravaa, Mäntsälää ja Tuusulaa, ja neljä vuotta myöhemmin myös Nurmijärvi liittyi mukaan. Tänä vuonna juhlistimme 15-vuotista taivalta niin henkilöstön kesken kakkukahvien merkeissä kuin lautakunnan ja sidosryhmien kanssa seminaarilla, jossa tutustuimme monipuolisiin ympäristönsuojeluhankkeisiimme.

Vuoden alussa ympäristökeskus siirtyi osaksi Tuusulan yhteisten palvelujen toimialaa, mikä toi mukanaan uusia työkavereita ja hyödyllisiä kontakteja Tuusulan kunnan sisällä. Kunnan siirtyminen uuden taloushallinnon palveluntarjoajan asiakkaaksi kesken vuoden teetti paljon töitä ympäristökeskuksessa, kun mm. päivitimme laajat asiakasrekisterimme uusiin järjestelmiin. Yhteiset palvelut toimivat muutoksessa tukenamme ja arvokkaat lupa- ja tarkastusmaksut saatiin talteen kuntien hyväksi.

Valitettavasti Keski-Uudenmaan kuntien yhteistä pysäköinninvalvontaa ei saatu taloudellisesti houkuttelevaksi, ja suunnitelmasta luovuttiin.

Ympäristökeskuksen ja –lautakunnan välistä tiedonvaihtoa parannettiin vakiinnuttamalla puheenjohtajien listakokouksen rinnalle myös henkilöstön jälkilöylyt, jossa esittelijät käyvät lautakunnan päätökset läpi tuoreeltaan ja tuovat lautakunnan kiitokset ja muut terveiset valmistelijoille.

Ympäristöterveydenhuollon valtakunnalliset opinto- ja neuvottelupäivät kokosivat yli sata alan asiantuntijaa Tuusulaan toukokuussa, ja Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen järjestelytoimikunta oli avainasemassa tapahtuman onnistumisessa.

Kesäkuussa Keski-Uudenmaan ympäristöpalkinto myönnettiin Mäntsälän Sälinkään kylätoimintaryhmälle tuloksellisesta talkootyöstä Kilpijärven hyväksi.

Tuusulan kunta teetti ympäristökeskukseen sisäisen tarkastuksen. Tarkoituksena oli selvittää, onko ympäristökeskuksen toiminta ja talous sopijakunnille läpinäkyvä ja saavatko sopijakunnat dokumenteistamme tarvittavat tiedot. Pääasioiden todettiin olevan kunnossa mutta joitain suosituksiakin saatiin, tärkeimpänä toimintaamme ohjaavan yhteistoimintasopimuksen päivittäminen ajantasaiseksi.

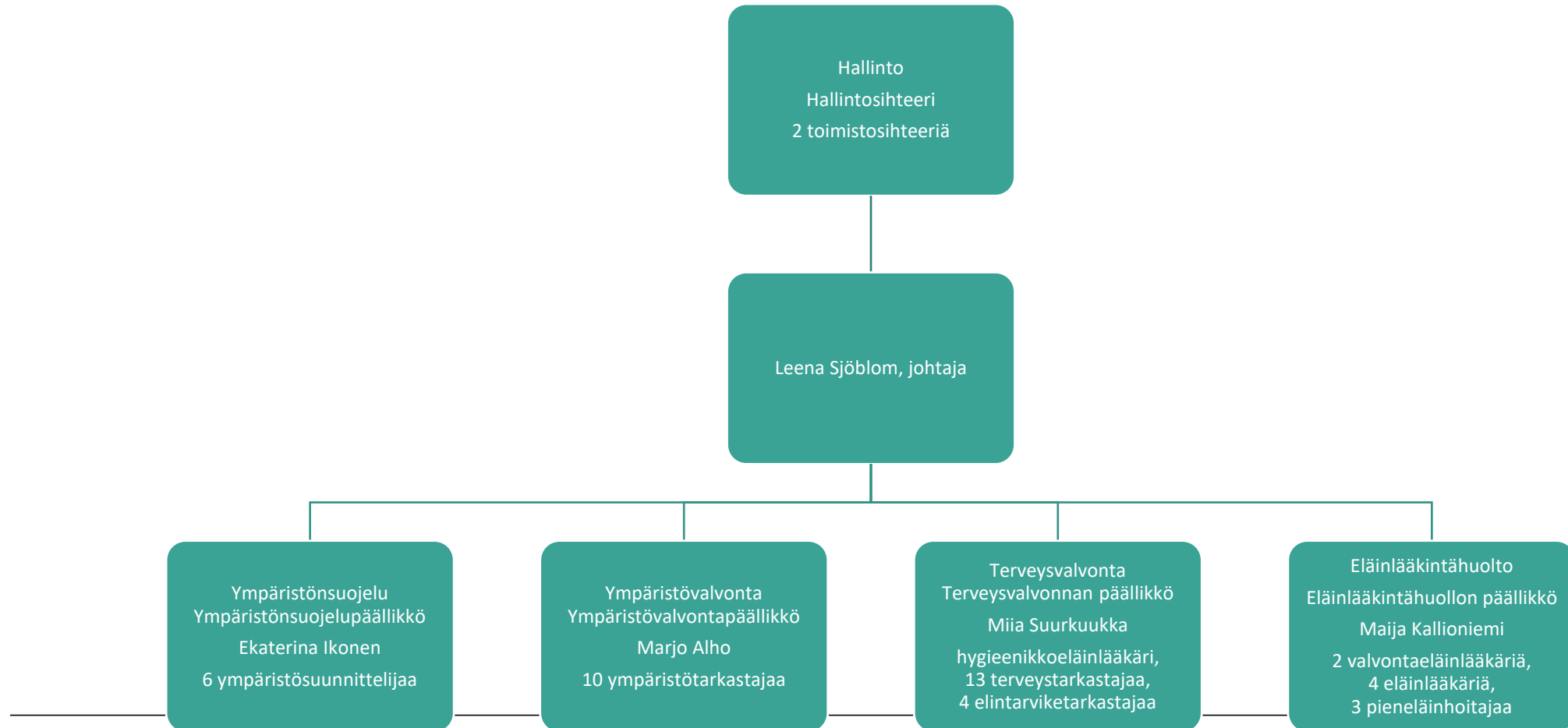
Lämpimät kiitokset koko ympäristökeskuksen välle ja ympäristölautakunnalle tuloksellisesta vuodesta!

Tuusulassa 17.2.2024

Leena Sjöblom

ympäristökeskuksen johtaja

Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen organisaatio

Ympäristökeskuksen strategiatavoitteiden toteutuminen vuonna 2024 -1

Ympäristönsuojelun vesistön- ja luonnonsuojelutyö on aktiivista ja vaikuttavaa

- Isojärven kunnostushankkeessa valmistui laaja vesiensuojelukosteikko kuormituksen vähentämiseksi.
- Hiiliviljely Keski-Uudenmaan kuntien vuokrapelloilla -hankkeessa laadittiin kasvukuntosopimus pohja kunnan ja vuokratilijäljelijän välille, ja peltojen kunnostuspilotti käynnistettiin Nurmijärvellä.
- Tuusulanjärvi-hankkeessa hoitokalastettiin 40 000 kg särkikalaa järven ravinnetasojen alentamiseksi.
- Hankkeissa järjestettiin tai oltiin mukana yhteensä 10 kuntalaistapahtumassa.

Ympäristövalvonta kehittää suunnitelmallista valvontaa

- Olemassa olevat suunnitelmallisen valvonnan käytännöt tarkastukselle valmistautumiseen, itse tarkastukseen ja tarkastuksen jälkeen tarvittaviin toimiin on koottu yhteen jatkotyöstämistä varten

Terveysvalvonta säilyttää toimintakykynsä haasteellisessa toimintaympäristössä

- Terveysvalvonnassa on ollut eläköitymisiä. Seuraajien rekrytoinnit ja perehdytys saatiin hoidettua aikataulussa, mikä lisäsi työmäärää.
- Asiakastietojärjestelmän asiakkaiden laskutustiedot muutettiin omana työnä järjestelmätoimittajan muuttuessa. Tarkastustyö sujui lähes suunnitelman mukaisesti.

Ammattimaisen ja laajamittaisen eläintenpidon valvontaa kehitetään

- Alustava kartoitus ammattimaisen ja laajamittaisen eläintenpidon valvontakohteista on laadittu.

Kunnallinen pysäköinninvalvonta vakiinnutetaan osaksi ympäristökeskuksen toimintaa

- Järvenpää ilmoitti, ettei lähde mukaan yhteistyöhön, joten hankkeen valmistelu lopetettiin

Ympäristökeskuksen strategiatavoitteiden toteutuminen vuonna 2024 -2

Toimimme yhdessä muiden viranomaisten, sopijakuntien ja muiden sidosryhmien kanssa

- Olemme koonneet pelastuslaitosta varten kuntien jälkitorjuntaviranomaisten yhteystiedot ja informoineet kuntia jälkitorjuntaviranomaisen tehtävistä.
- Osallistumme sopijakuntien valmiusjohtoryhmiin ja erilaisiin valmiusharjoituksiin.
- Osallistumme alueelliseen turvallisuuden ja sote-varautumisen foorumiin.

Kehitämme ympäristökeskuksen asiakastyötä

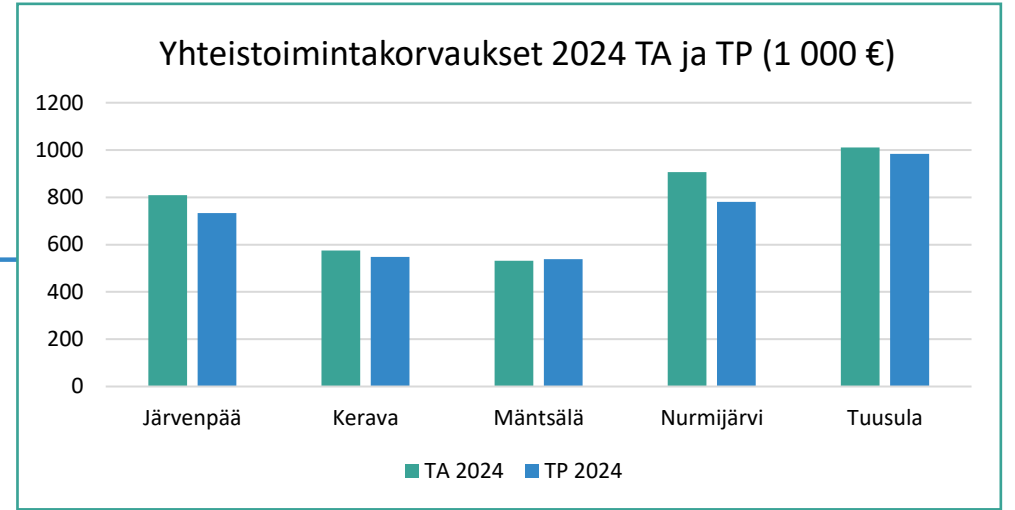
- Hallinnon työt sujuvat, yhteistyö yksiköiden kanssa toimii ja sisäinen palaute on positiivista.
- Terveysvalvonnan asiakastyytyväisyys on korkea. Kyselyvastaukset asettuivat 4–5 välille asteikolla 1-5.
- Ympäristökeskuksen sosiaalisen median päivitykset ovat saavuttaneet suuremman yleisön: kattavuus kasvoi 168 % vuonna 2024 edellisvuoteen verrattuna, erityisesti paikallisissa suurissa ryhmissä jaetuilla sisällöillä.

Ympäristökeskuksen henkilökunta voi hyvin

- Henkilöstökyselyssä mitatut työkyky- ja työn imu- indekset ovat hyvällä tasolla ja nousseet edellisestä vuodesta. Suosittelemisindeksi (arvot välillä -100 - +100) on noussut hiukan 8→19
- Ympäristökeskuksen henkilöstö kokoontuu yhteisiin toimistokokouksiin 3-4 krt vuodessa ja järjestää yhteisen työhyvinvointipäivän.
- Uusien henkilöiden perehdyttämiseen osallistuu koko työyhteisö.
- Yksiköissä kehitetään toimintatapoja, lisätään tiimi/parityötä ja käydään kuormittavia asioita läpi oman työyhteisön kanssa.

Talousluvut 2024

- Terveysvalvonnan maksutuloja kertyi yli budjetoidun, ympäristövalvonnalla vähemmän. Ympäristönsuojelu sai hyvin ulkopuolista rahoitusta hankkeisiin. Eläinlääkintähuollossa potilasmäärät ovat nousseet hiukan.
- Osa yhteistoimintakorvauksista laskutettiin kunnilta erehdyksessä väärin. Järvenpäältä ja Mäntsälältä laskutettiin vuoden aikana liian vähän ja Keravalta ja Nurmijärveltä hieman liikaa. Virheellisesti maksetut korvaukset oikaistaan tilinpäätöksen yhteydessä.
- Tasoituslaskelman jälkeen Mäntsälälle tulee lisämaksu, muut kunnat saavat palautusta.

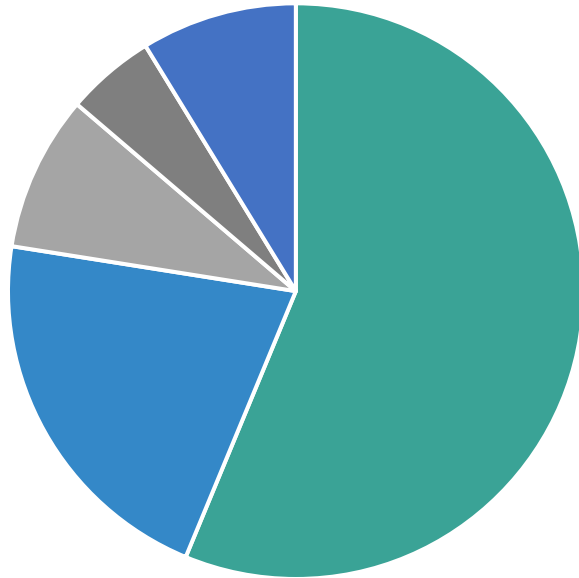

TULOSLASKELMA 1 000 eur	TA 2024	TP 2024
Myyntituotot	4 039	3 942
Maksutuotot	Ymp 867	862
Tuet ja avustukset		8
Muut toimintatuotot		1
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	4 906	4 813
Henkilöstökulut	-3 568	-3 551
Palvelujen ostot	-892	-832
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-90	-61
Muut toimintakulut	-356	-369
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-4 906	-4 813
Poistot		
TOIMINTAKATE*	0	0

	TA 2024	TP 2024	Virhe maksetuissa korvauksissa - maksanut liikaa + maksanut liian vähän	Tosiasiallinen palautus (+) / lisämaksu (-)
Järvenpää	808 594,46	732 915,76	+2 149,47	+73 529,23
Kerava	575 071,99	548 140,08	-20 066,97	+ 46 998,88
Mäntsälä	532 146,59	539 035,72	+8 047,84	- 14 936,97
Nurmijärvi	906 871,57	780 262,46	-1 096,50	+ 127 705,61
Tuusula	1 010 642,60	984 432,97	0,00	+ 26 209,63
Yhteensä	3 833 327,21	3 584 786,98	-10 966,15	+259 506,3855

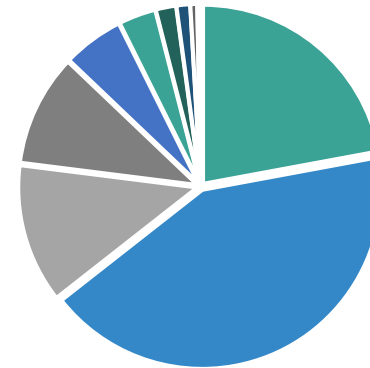
Viranomaisen ja viranhaltijoiden päätökset 2024

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta (80 kpl)

- Ympäristövalvonta 45 kpl
- Ympäristönsuojelu 7 kpl
- Hallinto ja talous 7 kpl
- Terveysvalvonta 17 kpl
- Eläinlääkintähuolto 4 kpl

Viranhaltijapäätökset (326 kpl)

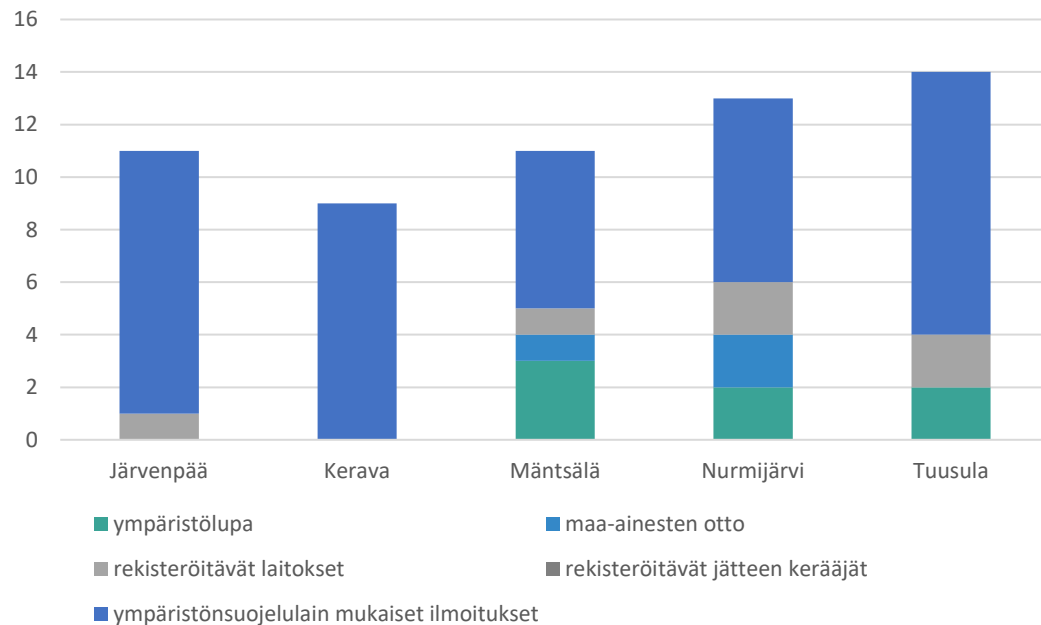

- Ympäristötarkastaja 72 kpl
- Terveystarkastaja 41 kpl
- Ympäristövalvontapäällikkö 18 kpl
- Praktikkoeläinlääkäri 6 kpl
- Ympäristönsuojelupäällikkö 2 kpl
- Valvontaeläinlääkäri 138 kpl
- Ympäristökeskuksen johtaja 33 kpl
- Terveysvalvonnan päällikkö 11 kpl
- Hygieenikkoeläinlääkäri 4 kpl
- Eläinlääkintähuollon päällikkö 1 kpl

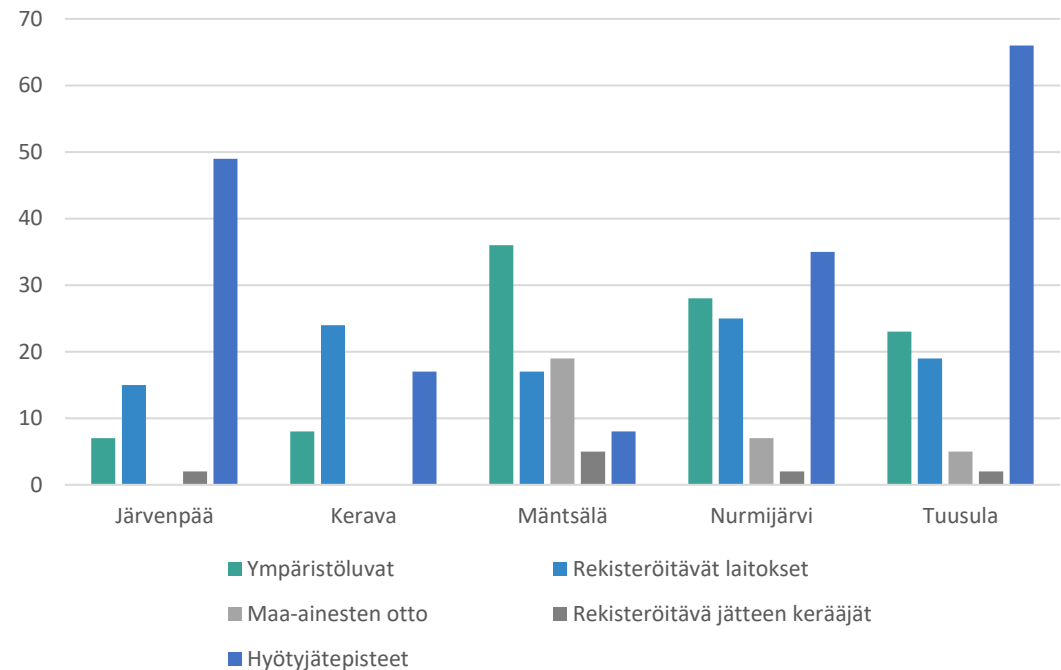
Lupapäätökset, rekisteröinnit ja päätökset ilmoituksista

Vuonna 2024 tehtiin 7 ympäristölupapäätöstä, 3 maa-ainesten ottoa koskevaa luparatkaisua sekä rekisteröitiin 6 ympäristönsuojelulain mukaista laitosta. Uusia jätteen ammattimaista keräystoimintaa koskevia rekisteröintejä ei tehty. Säännöllisessä valvonnassa oli 419 eri kohdetta, joista 244 on muista kuin hyötyjätepisteistä.

Lupapäätökset, rekisteröinnit ja päätökset ilmoituksista
2024

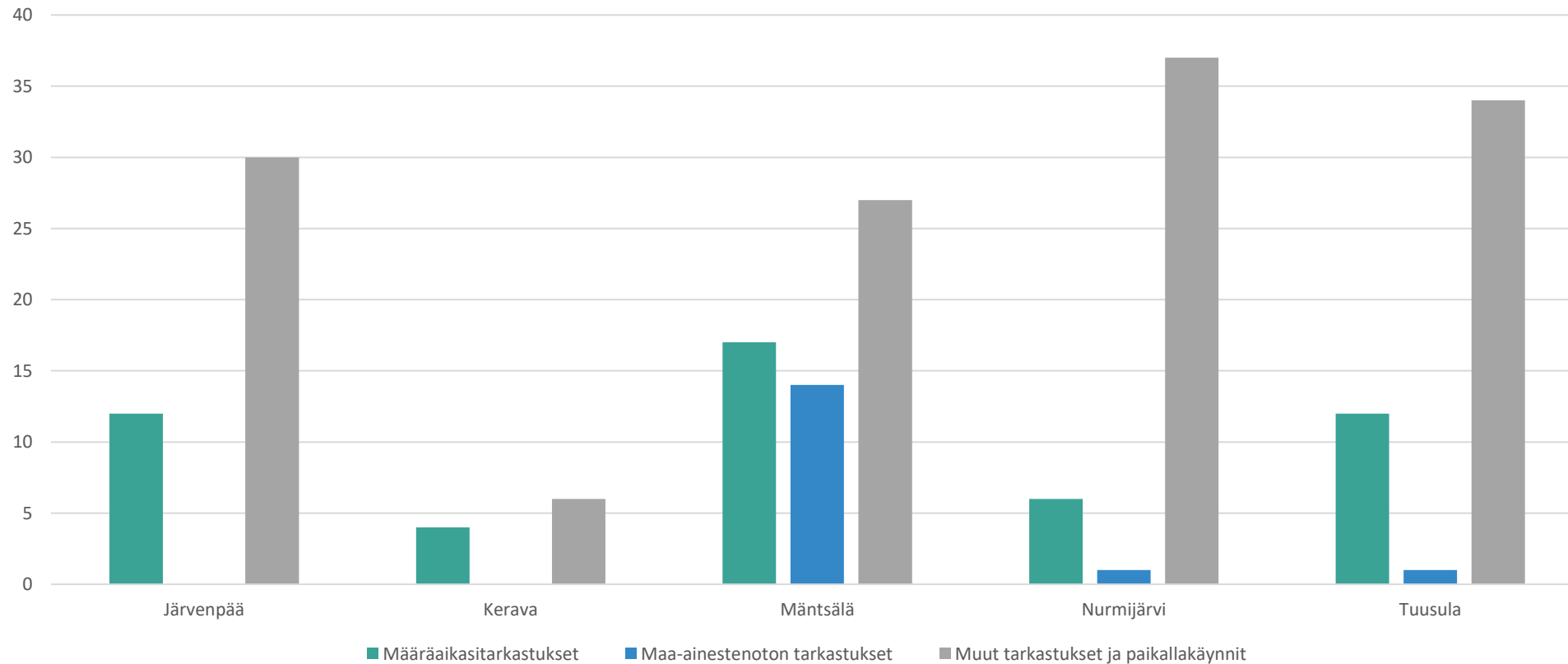

Säännöllisen valvonnan kohteet

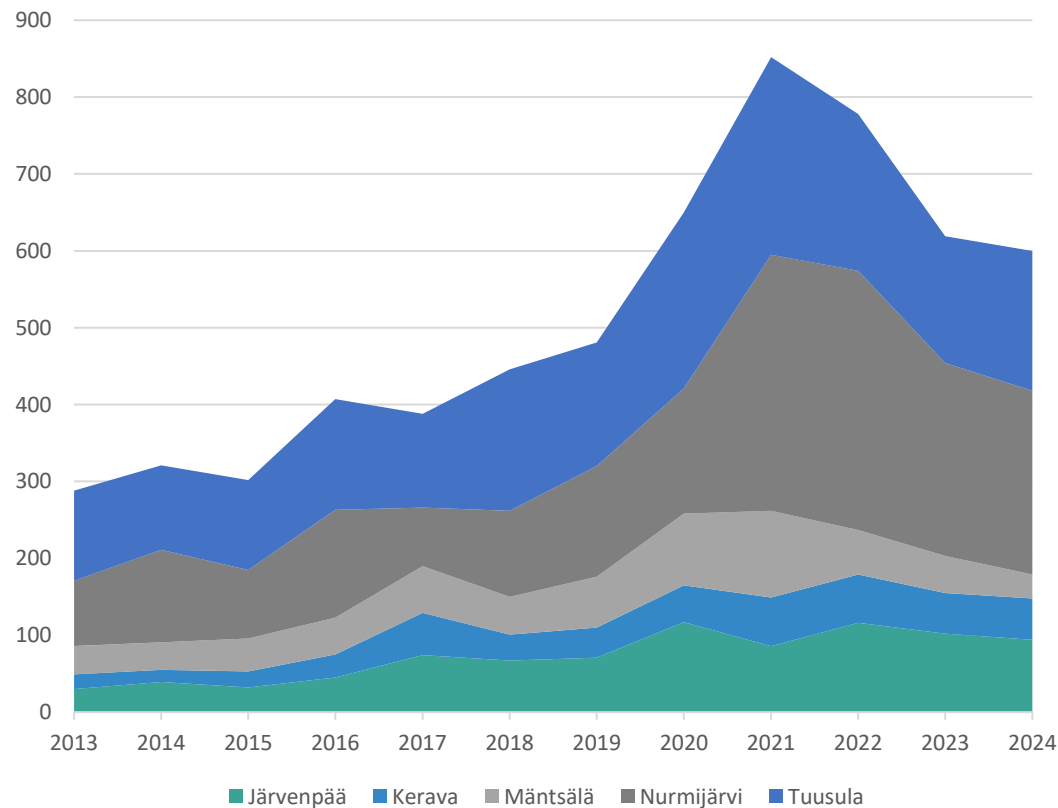
Ympäristövalvonnan tarkastukset

Ympäristövalvonnan tarkastukset 2024

Ympäristövalvonnan toimenpidepyyntöjen käsittely on osa laillisuusvalvontaa

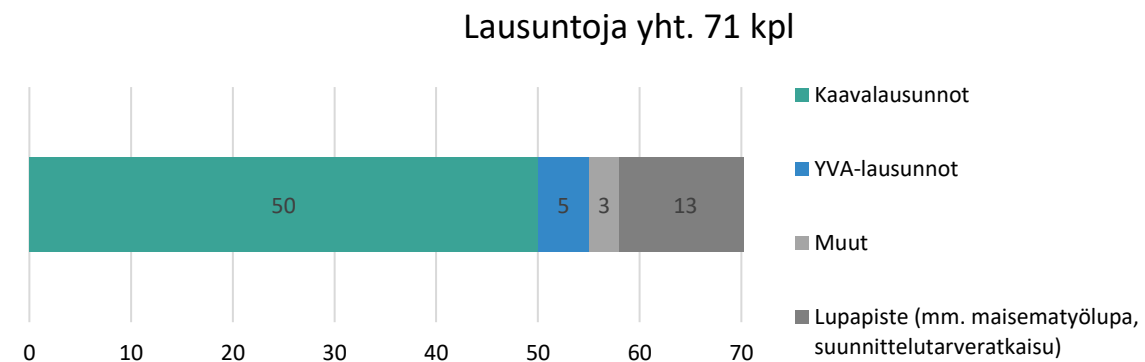
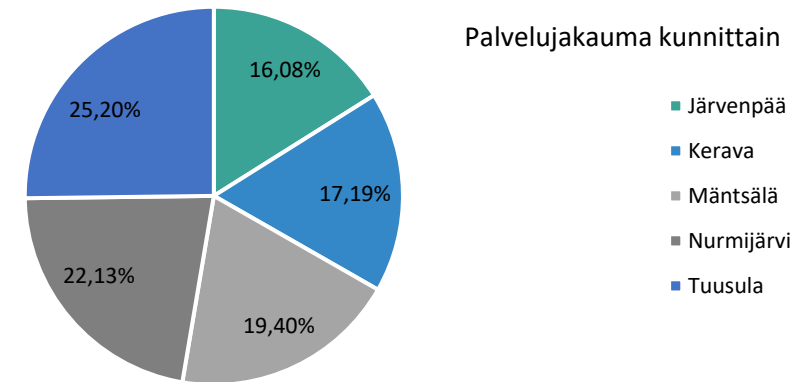
Toimenpidepyynnöt kunnittain vuosina 2013-2024

- Toimenpidepyyntöjä, kuten ilmoituksia roskaisuudesta tai muusta ympäristöhaitasta, on tullut edelleen suuria määriä. Vuonna 2024 ilmoitusten määrä on pysynyt samalla tasolla kuin edellisenä vuonna.
- Edelleen vuonna 2024 korostuvat vuosien 2021 - 2023 tapaan yhden toiminnon koetusta hajuhaitasta tehdyt ilmoitukset.

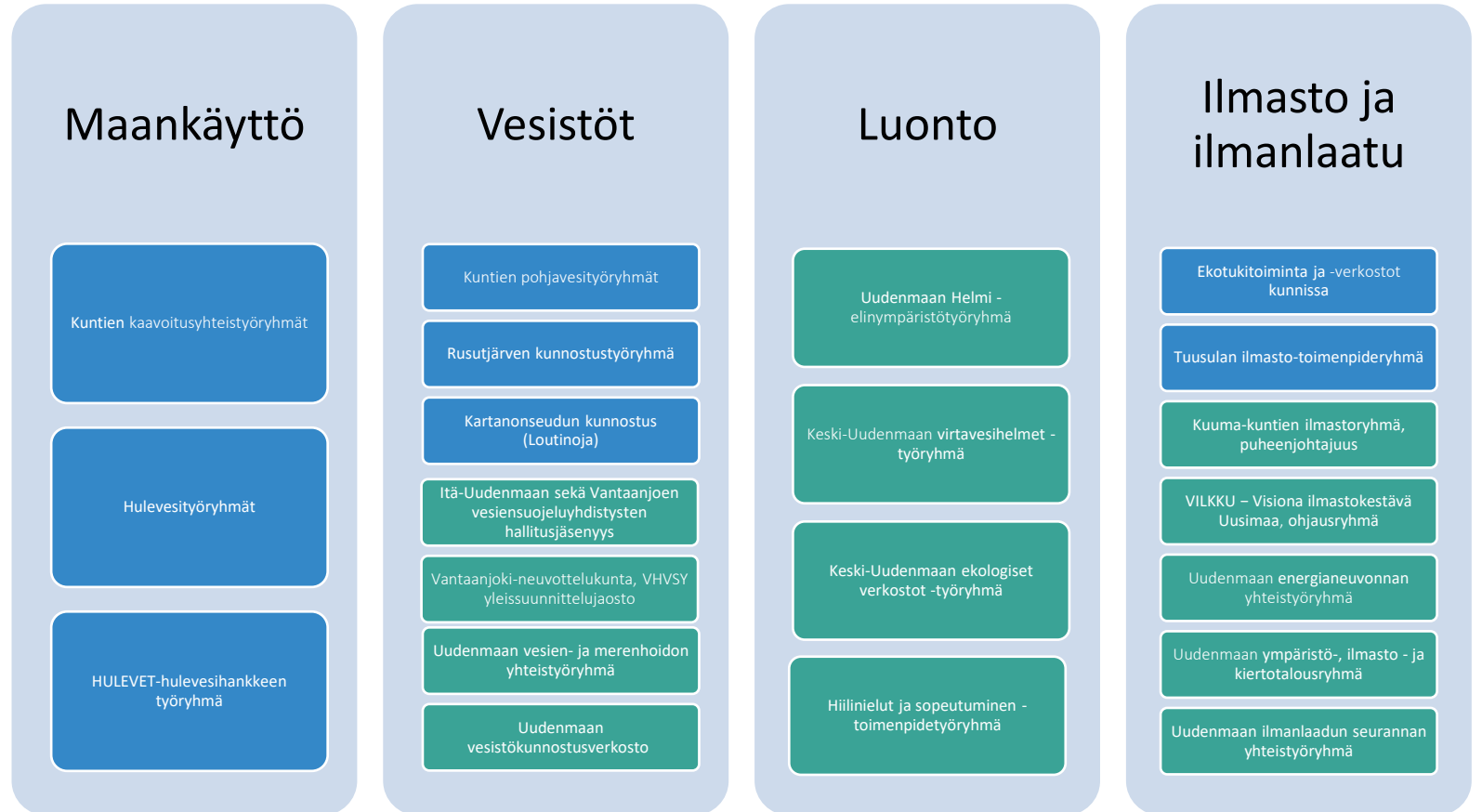
Ympäristönsuojeluyksikön kuntayhteistyö

- Yksikkö tarjoaa kunnille ja kuntalaisille asiantuntijapalveluita ja neuvontaa liittyen ympäristönsuojeluun (mm. maankäytön muutokset, luontoselvitykset, pinta- ja pohjavesien tila, ilmasto ja ilmanlaatu)
- Lausuntoja liittyen vesien-, luonnon- ja ilmastonsuojeluun annettiin yhteensä 71 kpl
- Ekotukitoiminnassa oli mukana 58 kuntien kiinteistöä sekä 110 ekotukihenkilöä ja kiinteistöhoitajaa
- Viestimme aktiivisesti kuntayhteistyöstä (6 tiedotetta sekä some-viestintää)
- Keski-Uudenmaan ympäristöpalkinto myönnettiin Mäntsälän Sälinkään kylätoimintaryhmälle ja kunniamaininta Siipoon Maa- ja kotitalousnaisille

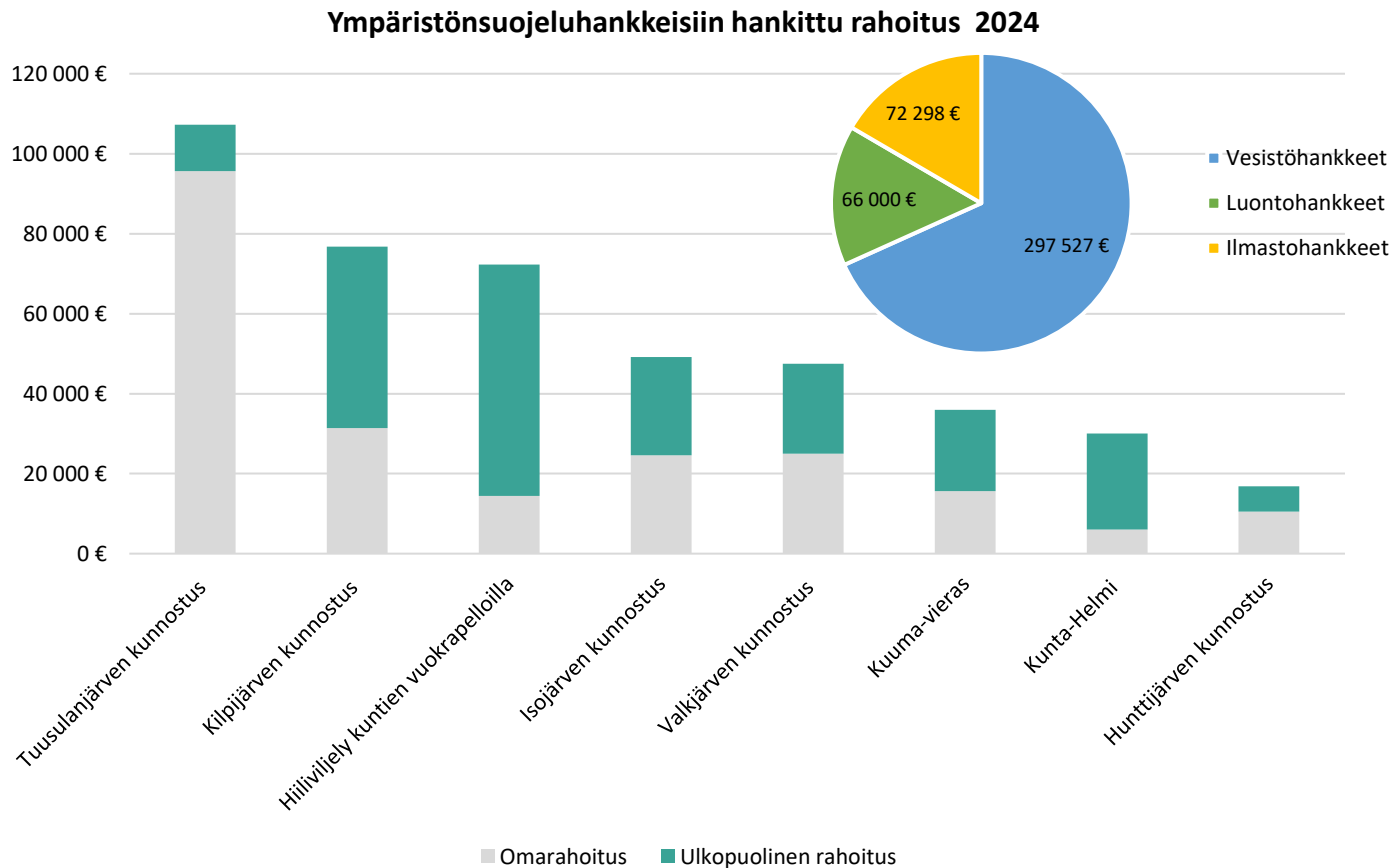
Ympäristönsuojeluyksikön työryhmät ja verkostot

Yksikössä tehtiin tiivistä yhteistyötä **kuntien yhteistyöryhmissä** ja edustettiin kuntia **alueellisissa hankkeissa, työryhmissä ja yhdistyksissä.**

Kaaviossa sinisellä sisäiset kuntatyöryhmät ja vihreällä ulkopuoliset työryhmät.

Ympäristönsuojeluyksikön hanketoiminta

Yksikössä oli käynnissä kahdeksan ympäristönsuojeluhanketta, joista viisi oli uusia hankkeita. Hankkeissa:

- teetettiin selvityksiä ympäristön tilasta (2 kpl)
- laadittiin kunnostussuunnitelmia vesistöille ja luonnonsuojelualueille (3 kpl)
- toteutettiin rehevöityneiden järvien hoitokalastuksia (50 000 kg)
- rakennettiin kuormitusta pidättäviä vesistökunnostusrakenteita (5 ha)
- pilotoitiin uusia menetelmiä vuokrapeltojen kunnostukseen
- järjestettiin tai oltiin mukana kuntalaistapahtumissa (10 kpl)
- julkaistiin hankkeisiin liittyviä tiedotteita ja lehtijuttuja (17 kpl)

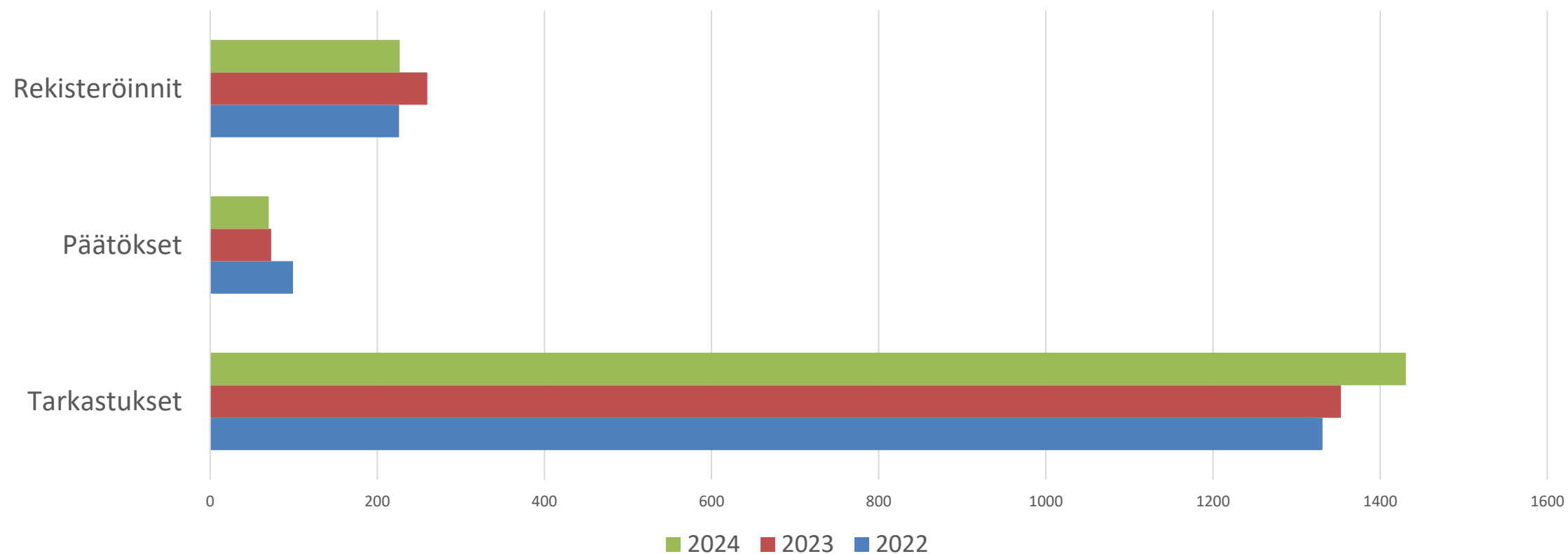

Terveysvalvonta 2024

- Terveysvalvonnan tuloksyksikkö selviytyi perustehtävästään hyvin vuonna 2024 ja tarkastuksia tehtiin suunnitellusti.
- Ennalta suunniteltuja ja toimenpidepyyntöihin liittyviä tarkastuksia tehtiin yhteensä 1 431 kpl (v. 2023 1 353 kpl)
- Suunnitelman mukaiset tarkastukset ja toimijoiden rekisteröinti valvontakohteiksi ovat asiakkaalle maksullisia. Lisäksi valvontakohteet maksavat vuosittain perusmaksun valvonnasta.
- Maksutuloja kertyi yli budjetoidun
- Elintarvikevalvonta 363 232 €, Terveysturvallisuusvalvonta 122 916 €
- Tupakan vähittäismyynnin valvonta 100 355 €

Terveysvalvonta lukuina

Terveysvalvonnan suoritteet 2022-2024

Elintarvikevalvonta vuonna 2024

Elintarvikevalvonnan tarkastuksilla valvotaan mm. alueen ravintoloiden, kauppojen, leipomoiden, elintarvikevarastojen ja elintarviketehtaiden siisteyttä, lämpötiloja, elintarvikkeiden laatua ja muita elintarviketurvallisuuteen liittyviä asioita.

- Alueen kaikista elintarvikehuoneistoista tarkastettiin 51 %.
- 42 % :ssa tarkastuksista ei ollut mitään huomautettavaa ja 22 %:ssa tarkastuksista havaittiin elintarviketurvallisuutta vaarantavia epäkohtia, jotka johtivat seurantatarkastukseen.
- Elintarvikevalvonnessa hallinnollisten pakkokeinojen (määräys/kielto) tarve on edelleen korkea, niitä jouduttiin käyttämään 12 kertaa, vuotta aiemmin niitä käytettiin 15 kertaa

Elintarvikevalvonnan tarkastuksia tehtiin yhteensä 953 kpl (v. 2023 857 kpl)

Järvenpää	Kerava	Mäntsälä	Nurmijärvi	Tuusula
190 kpl	211 kpl	110 kpl	206 kpl	236 kpl

Elintarvikevalvonnan näytteenottoprojekti 2024

- Elintarvikevalvonnan näytteenottoprojekti kohdistui ravintoloiden itse ennakkoon valmistamien kastikkeiden hygieeniseen laatuun. Näytteitä otettiin 25 alueen ravintolasta yhteensä 46 kpl. Kastikkeet olivat pääosin hyvälaatuisia. Viisi kastiketta todettiin laadultaan huonoksi. Näistä kolmessa ylittyi hiivojen määrä, yhdessä kastikkeessa oli enterobakteereja ja yhdessä kastikkeessa sekä aerobisten mikrobien kokonaispesäkeluku että hiivojen määrä olivat liian korkeat.
- Huonot näytetulokset johtivat toimenpiteisiin toimipaikoissa ja uusintanäytteet otettiin toimijan kustannuksella.

Terveydensuojelulain mukainen valvonta vuonna 2024

Terveydensuojelulain mukaisessa valvonnassa valvotaan mm. päiväkotien, koulujen, palvelutalojen, kuntosalien, uimarantojen ja uimahallien olosuhteita (esim. siisteys, melu, sisäilman laatu). Valvontaan kuuluu myös talousveden ja uimaveden laadun valvonta sekä asumisterveysvalvonta.

- Vuonna 2024 hyväksyttiin kaksi talousvettä toimittavan laitoksen riskienhallintasuunnitelmaa ja talousveden valvontatutkimusohjelmaa, lisäksi hyväksyttiin kolme talousvettä toimittavan laitoksen muutoshakemusta
- Hallinnollisia pakkokeinoja jouduttiin käyttämään kolmessa kohteessa, joista yhdessä oli sisäilman laatua heikentävä rakennustekninen epäkohta, yksi kohde sai määräyksen epäasiallisen lintujen ruokinnan lopettamiseksi ja yksi kohde sai meluun liittyvän määräyksen
- Terveydensuojelussa työllistivät myös Tuusulanjärven jätevesipäästö ja kaksi talousveden keittokehotusta

Terveydensuojelulain mukaisia tarkastuksia tehtiin yhteensä 381 kpl (v. 2023 387 kpl)

Järvenpää	Kerava	Mäntsälä	Nurmijärvi	Tuusula
59 kpl	68 kpl	53 kpl	106 kpl	95 kpl

Uusien toimijoiden rekisteröinnit ja hyväksyntä vuonna 2024

Elintarvikelain ja terveydensuojelulain mukaan kohteiden tulee tehdä ilmoitus viranomaiselle uudesta toiminnasta tai toimijan vaihdoksesta. Ilmoituksen perusteella kohteet merkitään valvontakohteiksi asiakastietojärjestelmään, toimijoille lähetetään asiasta todistus ja toiminnot tarkastetaan.

- Elintarviketuotantolaitosten tulee olla hyväksytyjä ennen toiminnan aloittamista tai toiminnan muuttumista. Hyväksymispäätöksiä tehtiin viisi vuonna 2024.
- Uusia toimijoita elintarvikevalvonnan tai terveydensuojeluvalvonnan piiriin rekisteröitiin vähemmän kuin vuonna 2023.

Toimijoiden rekisteröinnit (ilmoituskäsittely) 2024 kaikki yhteensä 227 kpl (v. 2023 260 kpl)

	Järvenpää	Kerava	Mäntsälä	Nurmijärvi	Tuusula
Elintarvikelaki	38 kpl	32 kpl	26 kpl	32 kpl	41 kpl
Terveydensuojelulaki	14 kpl	10 kpl	2 kpl	13 kpl	19 kpl

Tupakkalain mukainen valvonta vuonna 2024

Tupakkalain mukaisessa valvonnassa valvotaan tupakkalainsäädännön toteutumista tupakan vähittäismyynnissä, lisäksi käsitellään tupakan vähittäismyyntiluvat ja taloyhtiöiden tupakointikiellot (parveketupakointi)

- Taloyhtiöiden tupakointikieltopäätöksiä tehtiin 12 kpl (vuonna 2023 6 kpl) ja tupakan vähittäismyyntilupia myönnettiin 18 kpl (vuonna 2023 myös 18 kpl)

Tupakan vähittäismyynnin tarkastuksia tehtiin yhteensä 97 kpl (v. 2023 109 kpl)

Järvenpää	Kerava	Mäntsälä	Nurmijärvi	Tuusula
26 kpl	19 kpl	16 kpl	16 kpl	20 kpl

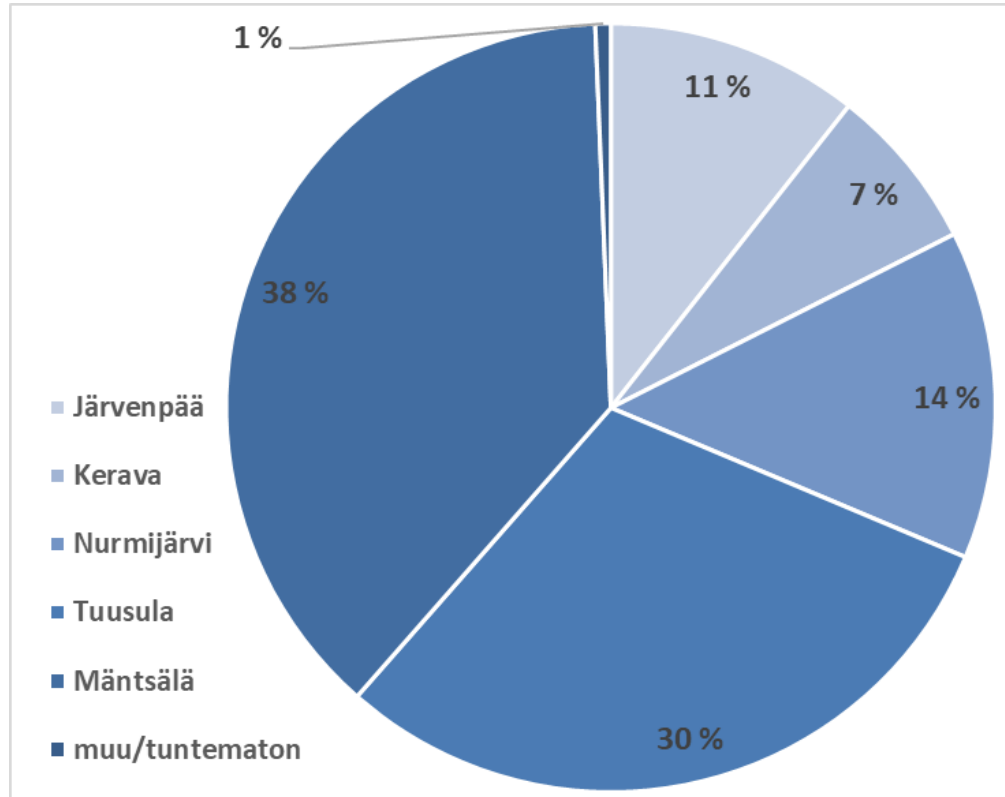
Eläinlääkintähuolto ja eläinsuojelu vuonna 2024

- Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen eläinlääkärin vastaanotolla ja tilakäynneillä hoidettiin vuonna 2024 yhteensä 8 112 eläintä. Pieneläimiä, kuten kissoja ja koiria oli 93 % ja suureläimiä, kuten hevosia, nautoja ja lampaista oli 7 % hoidetuista eläimistä.
- Mäntsälässä Tuotantoeläinsairaalassa ja tilakäynneillä hoidettiin vuonna 2024 yhteensä 4 946 mäntsäläläistä eläintä. Näistä 60 % oli suureläimiä ja 40 % pieneläimiä.
- Eläintautilainsäädännön mukaisia tehtäviä oli n. 60 kpl. Pääosa näistä oli hevosten vientitarkastuksia.

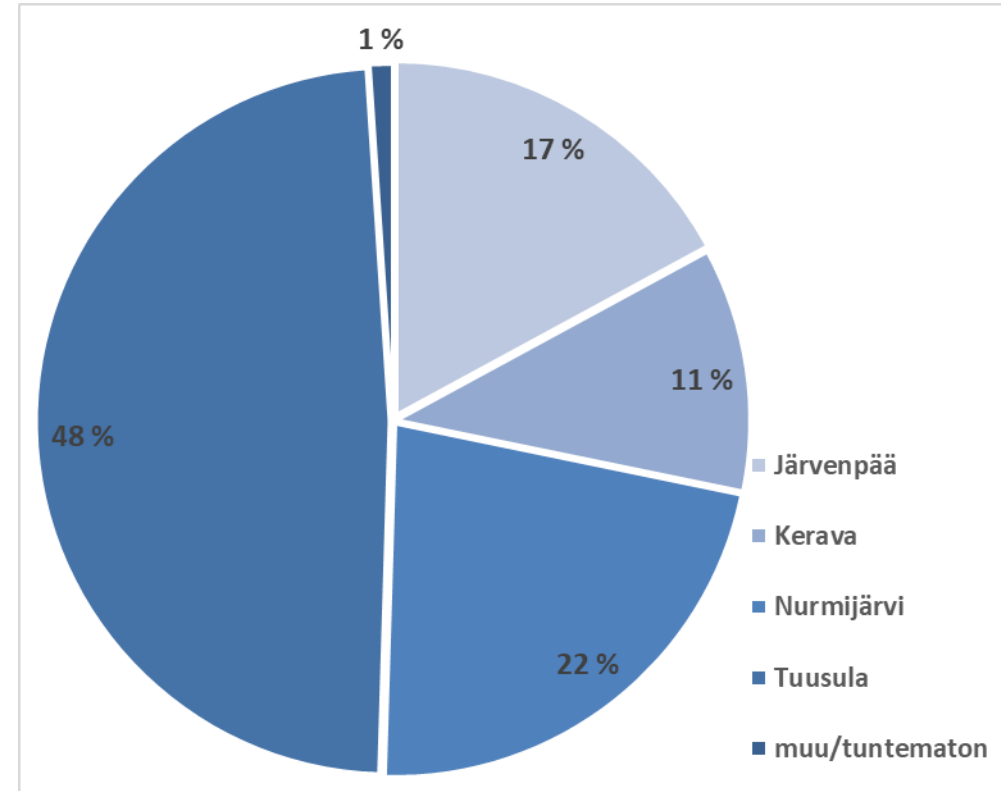

- Eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvontaa ympäristökeskuksessa tekevät pääasiassa valvontaeläinlääkärit. Vuonna 2024 ilmoituksia tuli n. 520 kpl. Ilmoituksia tehtiin eniten lemmikkieläinten hoidon laiminlyönneistä. Kaikki ilmoitukset eivät johtaneet asian vireille tuloon ja joistakin paikoista tehtiin useampia ilmoituksia. Valvonta keskittyi epäilyn perusteella tehtäviin tarkastuksiin. Epäilyyn perustuvia tarkastuksia ja niitä seuranneita uusintatarkastuksia tehtiin yhteensä n. 220 kpl. Osaan kohteista tehtiin useampi käynti.

Hoidetut eläinpotilaat vuonna 2024

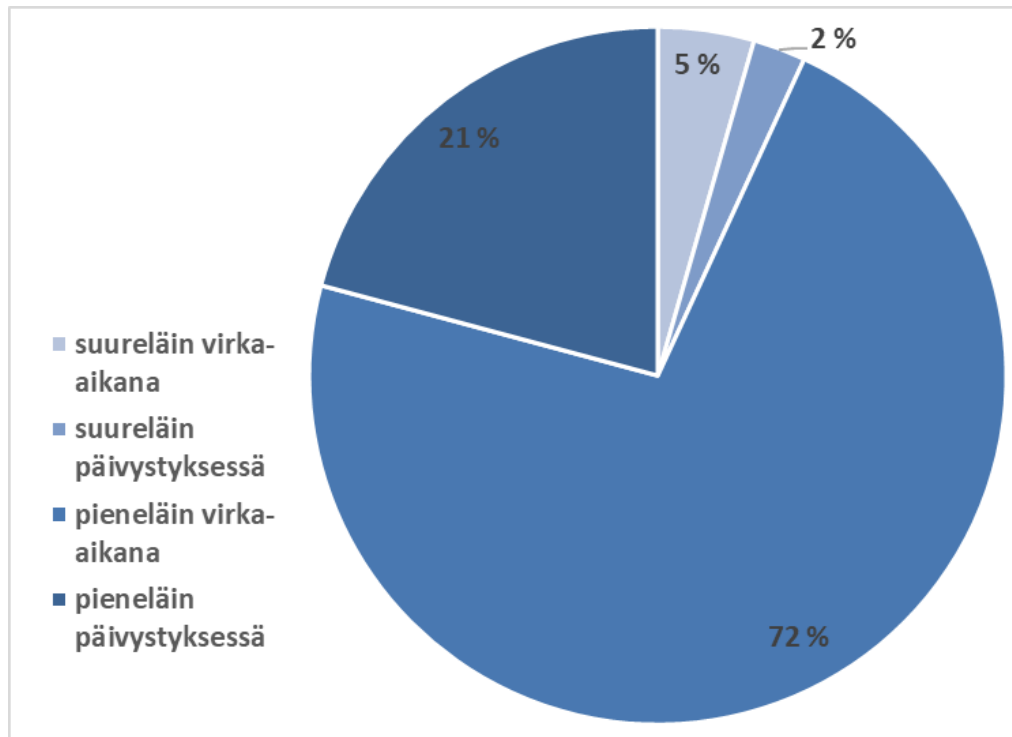
Potilaiden suhteelliset osuudet kotikunnittain koko ympäristökeskuksen toimialueella

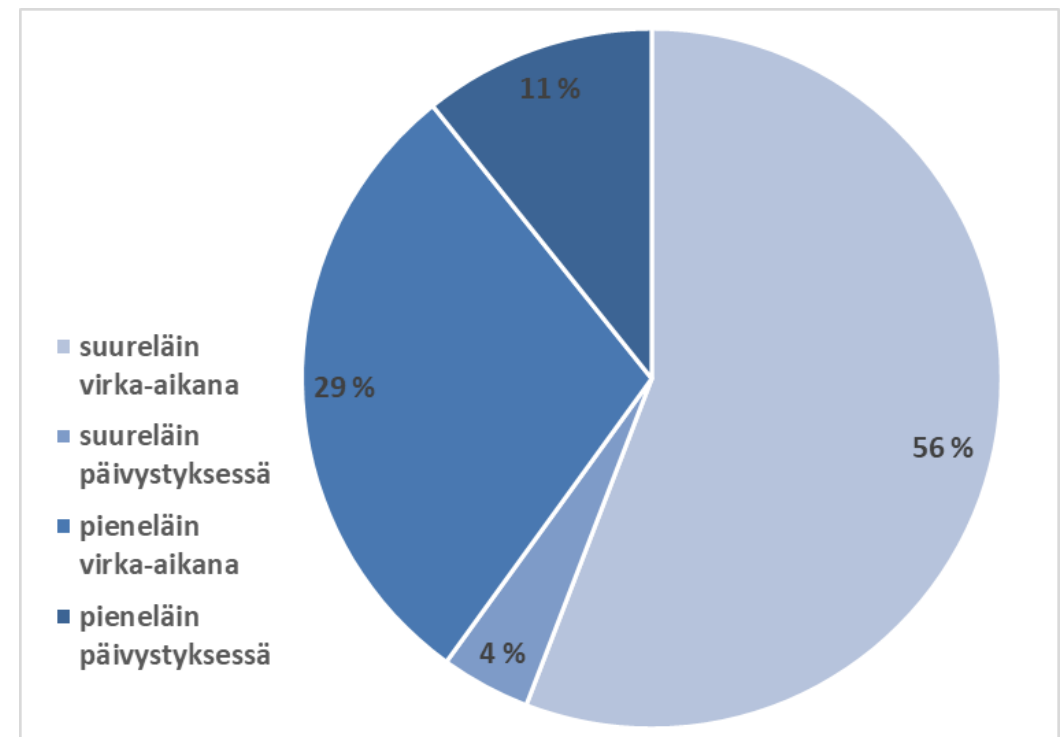
Potilaiden suhteelliset osuudet kotikunnittain ympäristökeskuksen omilla vastaanotoilla sekä tiläkäynneillä

Eläinpotilaiden asiointi vastaanotoilla ja tilakäynneillä virka- ja päivystysaikana vuonna 2024

Potilaiden jakautuminen v. 2024 suur- ja pieneläimiin virka- ja päivystysaikana ympäristökeskuksen omalla vastaanotolla ja tilakäynneillä

Mäntsäläläisten potilaiden jakautuminen v. 2024 suur- ja pieneläimiin virka- ja päivystysaikana Tuotanto-eläinsairaalassa ja sen tekemillä tilakäynneillä

Löytöeläinpalvelut vuonna 2024

Löytöeläimet hoidetaan Eläinsuojelukeskus Onnentassussa Riihimäellä.

Sopijakuntien alueelta talteen otettujen löytöeläinten määrät ja hoitovuorokaudet eläinten löytöskunnan mukaan vuonna 2024.

Sopijakunta	Hoitoon otetut (kpl)			Hoitovuorokaudet (kpl)		
	koirat	kissat	muut	koirat	kissat	muut
Järvenpää	8	10	1	12	72	15
Kerava	9	6	1	36	67	15
Mäntsälä	10	22	2	15	259	30
Nurmijärvi	10	18	3	25	162	45
Tuusula	8	20	1	19	210	4
Yhteensä	45	76	8	107	770	109

Hoitolaan toimitettujen löytöeläinten määrät vuosina 2022–2024.

Löytöeläimet	Hoitoon otetut eläimet (kpl)		
	2022	2023	2024
Koirat	30	29	45
Kissat	86	78	76
Muut	2	4	8
Yhteensä	118	111	129

Keski-Uudenmaan ympäristökeskus on näkyvä ja arvostettu asiantuntijaorganisaatio,

- joka on viranomaisena tasapuolinen ja luotettava,
- josta on helppo saada tietoa, neuvoa ja ohjeita,
- joka rakentaa yhteistyötä sidosryhmien kanssa,
- joka viestii aktiivisesti ja on helposti lähestyttävä, ja
- jossa on hyvä tehdä töitä ja kehittyä.

www.keskiuudenmaanymparistokeskus.fi